

Protocol Veetransport onder extreme temperaturen

(Versie 2020)

Inleiding

Veetransporteurs zijn zich dag in - dag uit bewust van de verantwoordelijkheid die zij hebben ten aanzien van dierenwelzijn. Dat betekent goed oog hebben voor de dieren en omstandigheden. Extreme hitte is een omstandigheid die bij halve of geen maatregelen tot ongewenste situaties kan leiden.

Transportverordening 1/2005 bevat verwijzingen naar te nemen maatregelen bij extreme hitte. Deze betreffen o.a. aanpassing van de beladingsgraad, maar zijn verder weinig concreet ingevuld. Om helderheid en eenduidigheid te verschaffen over te nemen maatregelen heeft de sector (veehandel, veetransporteurs) sinds 2015 een protocol uitgewerkt als onderdeel van een meer omvattend nationaal "hitteplan" (sector en overheid).

In de versie juni 2020 ligt de focus van het protocol op hitte en met name op het verder verbeteren van de voorbereiding van de gehele vervoersoperatie door alle betrokken schakels voorafgaand aan een warme periode of tropische dag. Het gedeelte over 'koude' is voor dit moment uit het protocol verwijderd, maar zal voor de winter 2020 opnieuw worden ingevuld.

Het doel van dit protocol is om concrete handvaten te bieden die het mogelijk maken om het welzijn van landbouwhuisdieren tijdens transport onder meer extreme temperaturen zoveel mogelijk te waarborgen. Over de op basis van het protocol te nemen maatregelen wordt door de betrokken brancheorganisaties actief met de ondernemers gecommuniceerd.

Let op! Het protocol biedt handvaten voor transport bij extreme temperaturen. In dit protocol zijn normen vastgesteld wanneer het protocol in werking treedt. Dat wil niet zeggen dat dit de enige dagen zijn waarop aangepast rijden is aan te bevelen; ook op andere dagen kan de situatie er om vragen om aangepast te rijden.

Bespreek dit met veehouder en/of opdrachtgever zodat dierenwelzijn iedere dag van het jaar geborgd kan worden.

Invulling protocol

Het protocol geeft antwoord op de volgende vragen:

- A. Wanneer treedt het protocol in werking?
- B. Wat zijn te nemen maatregelen?
- C. Noodmaatregelen (bij onvoorziene omstandigheden)
- D. Onderhoud protocol

Communicatie

Gedurende iedere zomer communiceren brancheorganisaties richting hun leden over de te nemen maatregelen.

Onafhankelijk van het protocol is iedere belanghebbende/ondernemer er zelf verantwoordelijk voor dat hij/zij tijdig de juiste maatregelen neemt om het welzijn van de dieren zo goed mogelijk te borgen.

Brancheorganisaties adviseren hun leden om procedures uit het protocol te beschrijven in hun noodplannen.

Protocol Veetransport onder extreme hitte

A. Inwerkingtreding protocol transport

Het protocol geldt wanneer er in de Bilt een temperatuur van 27 graden Celsius of meer wordt verwacht (volgens de KNMI app 'Het weer in Nederland').

Bij een temperatuur van > 35°C (situatie ter plekke) vindt geen binnenlands vervoer / exportcertificering plaats.

B. Afspraken en maatregelen

Op het moment dat het protocol in werking treedt worden een aantal afspraken en maatregelen van kracht:

VOORBEREIDING

Plan een transport goed:

- Stem aanpassing van transporttijden en/of beladingsgraden indien nodig tijdig af met het laadadres / opdrachtgever.
  - Bij het laden in de vroege koele ochtend lijkt het niet altijd evident dat het dan al nodig kan zijn om in te spelen op verwachte extreme temperaturen later tijdens transport.
  - Op extreem hete dagen zal een kritische temperatuurgrens eerder op de dag plaats vinden dan tijdens gematigde dagen. Houd daar rekening mee.
  - Communiceer dit tijdig om misverstanden te voorkomen.
- Neem bij twijfel over de mogelijkheid van lossen vooraf contact op met ontvangende partij.
  - Stem met ontvangende partij af of het eventueel raadzaam is te blijven rijden (in plaats van lang wachten bij aankomst op loslocatie).
- Voorkom onnodig oponthoud bij dagelijkse drukke verkeerstijden / -locaties / -wegen.
  - Houd file- / verkeersinformatie in de gaten.
- Informeer bij grensoverschrijdende transporten door warme landen naar evt. verkeersdrukte, extreme weersomstandigheden en/of beperkende maatregelen i.v.m. extreme temperaturen. Bijvoorbeeld via:
  - <https://twitter.com/ANWBeuropa> (actuele verkeersinformatie Europa)
  - <https://www.anwb.nl/verkeer/buitenland> (algemene verkeersinformatie Europa)
  - <https://www.meteoalarm.eu> (waarschuwingen extreem weer Europa)
  - <https://covid-19.sixfold.com> (Truck border crossing times)
- Wagens die voorzien zijn van ventilatoren worden voor gebruik extra gecontroleerd op het goed functioneren van de ventilatoren. Gebreken aan de ventilatoren worden hersteld voor gebruik van de wagen.
- Wees -voor zover dat kan- voorbereid op eventuele onverwachte (nood)situaties (zie ook onderdeel C – Noodmaatregelen).

HET TRANSPORT

Voer het transport goed uit:

- Vroeg laden. Waar mogelijk vervroegen vervoerders het tijdstip waarop de dieren geladen worden. Waar dit mogelijk is hangt mede af van individuele situaties; het heeft bijvoorbeeld geen zin vroeg te laden als dieren pas 's middags op de slachterij gelost kunnen worden.
- Verlagen beladingsgraad
  - Vanaf het moment dat het protocol in werking is geldt tussen 12.00 en 19.00 uur voor alle veevoermiddelen aanwezig op openbaar toegankelijke plaatsen een lagere beladingsgraad. De aan te houden beladingsgraad is per diersoort in de bijlage weergegeven. Bij verlaging beladingsgraad worden de dieren evenredig over gehele laadoppervlak verdeeld (niet bijvoorbeeld 1 vak leeg laten en de overige vakken tegen normale beladingsgraad laden);
  - Pas waar nodig beladingsgraad in de wagen aan op plekken waar afdoende ventilatie en/of afvoer van warmte problematisch kunnen worden gedurende het transport.
- Indien wagen voorzien is van ventilatoren laat de vervoerder deze bij gebruik van de wagen zo mogelijk harder blazen dan gebruikelijk.
  - Let op dat bij wagens die in een file staan problemen kunnen ontstaan als gevolg van warmte die boven het asfalt hangt.
  - Het kan gebeuren dat ventilatoren onderweg uitvallen. Zorg er voor dat minimaal 90% van de ventilatoren werkend zijn tijdens transport.
- Controleer de verkeerssituatie op de route onderweg naar het losadres voor aanvang van het transport. Pas de route zo nodig aan.
- Parkeer veewagens tijdens het laden, lossen en noodzakelijke tussenstops zoveel mogelijk in de schaduw en op plaatsen waar de wind voor verkoeling kan zorgen.
- Vermijd Turkije. Vervoerder vermijdt het vervoer van dieren naar of via Turkije gedurende de maanden juli / augustus. Toelichting: aan de Turkse grens staan over het algemeen lange rijen vrachtwagens. Voordat een veetransport de Turkse grens passeert kunnen er verschillende dagen passeren.

Transport vleesvarkens:

- Vanaf het moment dat het protocol in werking is worden tussen 12.00 en 19.00 uur transporten met vleesvarkens uitgevoerd met een mechanisch geventileerd vervoermiddel.

C. Noodmaatregelen

In het geval dat er zich onderweg onvoorziene omstandigheden voordoen die het welzijn van dieren kunnen schaden kunnen betrokkenen terugvallen op noodmaatregelen.

Voorbeelden wanneer er sprake onvoorziene omstandigheden is:

- Pech onderweg – Platte band, Vervoerder kampt met uitval van koelapparatuur op wagen.
- File - Vervoerder belandt in file die vlak voor zijn neus ontstaan is als gevolg van ongeluk.
- Chauffeur onwel.
- Wegblokkade – demonstraties.
- Vervoersverbod vanwege uitbraak dierziekte.

Voorbeelden wanneer er *geen* sprake van onvoorziene omstandigheden is:

- Vervoerder belandt in file waarvan voorafgaande aan vertrek al duidelijk was dat die file er stond.
- Vervoerder had overduidelijk een file kunnen ontwijken door eerder een afslag te nemen.

Noodmaatregelen

Afhankelijk van situatie worden noodmaatregelen genomen :

- Afwijken van geplande route;
- Kiezen voor een ander dichtbij gelegen losadres;
- Inzet ander vervoermiddel;
- Inzet andere chauffeur(s);
- Wijziging bestemming (exportcertificaat);

- Bel 112 wanneer het transport vast komt te zitten in een lange file – met het verzoek om het transport langs de file te laten escorteren.
  - Doe dit niet te lichtvoetig (enkel in geval van nood)
  - Ga niet zelfstandig bijv. een file passeren via de vluchtstrook; je moet niet in de situatie terecht willen komen dat je 'vlucht' over de vluchtstrook eindigt achter een auto die met pech onder weg op de vluchtstrook staat.

Vervoerders kunnen gebruik maken van de Brancherichtlijn Noodplan Veetransport.

Oponthoud dient zo kort mogelijk gehouden te worden. Bij extreme hitte of koude geldt dat meer dan normaal en wordt aangeraden sneller noodmaatregelen in te zetten.

D. Onderhoud protocol

Na iedere zomer waarin het protocol eenmalig of meerdere keren van kracht is geweest volgt een evaluatie om effectiviteit en werkbaarheid van het protocol te toetsen.

BIJLAGE   Aangepaste beladingstabellen
Van kracht tijdens protocol Veetransport bij hitte.

Diersoort / categorie	Beladingsgraad als protocol in gaat
Biggen	~/ 10%
Varkens	~/ 10% - 20%
Kalveren	~/ 10%
Runderen	~/ 10%
Schapen / geiten	geschoren ~/ 10%